

Debesuota,
dieną 58°, naktį 45.
Saulė teka 7:15, leidžiasi 5:53

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet.
Bibliogr. Tarnybos

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LII

Price 10c

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalio-October 26 d., 1965 m.

Kaina 10c

251

DOMININKONŲ SOSTINĖJE IR VĖL NERAMU

GYVOS POLITINĖS DISKUSIJOS ALTO KONFERENCIJOJE

Katalikų vadai neįleido L. Šimučio į Alto vadovybę

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį Chicagoje, Sherman hotelyje, posėdžiavo Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijon suvažiuosieji politinių grupių atstovai. Posėdžių metu buvo labai gyvų debatų, kai buvo svarstomas kapitalinio veikalo apie Lietuvą paruošimas ir išleidimas ir statuto pakeitimo klausimai.

Gyvas ir svarbias kalbas pasakė Mikas Vaidyla ir Dr. P. Grigaitis. Kaip praeitais metais, taip ir šiais metais Dr. Remeikis, iki šio meto nieku prie Lietuvos laisvinimo darbo neprisidėjęs, ryžosi prievarta pakeisti veikiantį Alto statutą, bet jam nepavyko.

Labiausiai visus nustebino ilgamečio Alto prezidento Leonardo Šimučio atsistatydinimas. Susirinkusieji dar bandė įtikinti P. Šimutį, kad jis pasiliktu, bet jis pats pakartotinai pareiškė, kad savo nutarimo jis nepakeis ir pirmininko pareigų daugiau neis.

Vėliau, kai kiekviena organizacija perskaitė savo atstovus į Alto vadovybę, katalikų įteiktose srašuose Leonardo Šimučio vardo nebuvo. Paaikškėjo, kad katalikų politikieriai porą vakarų svarstė šį klausimą ir nutarė L. Šimučio neįleisti į Alto vadovybę.

Plačiai buvo komentuojamas klausimas, kokiais sumetimais katalikai politikai padarė tokį nutarimą.

Gyviausių diskusijų sukėlė kelių jaunuolių pastangos pakeisti per 25 metus veikiantį Alto statutą. Jie įrodinėjo, kad statutas „pasenęs“, „nedemokratiškas“, „atsilikęs nuo gyvenimo“, atstumiantis jaunimą ir kitas naujai sudarytas organizacijas. Statutui keisti reikia trijų ketvirtadalių balsų.

Išdiskutavus šį klausimą, teko balsuoti. Prieš pakeitimą buvo paduota 19 balsų, už pakeitimą 17, o susilaikė vienas. Didelė atstovų dauguma pasisakė už dabartinį statutą. To, rodos, būtų ir pakakę, bet pastangos veikiančioms taisykloms keisti ir toliau buvo tęsiamos.

Dr. Remeikis, įsitikinęs, kad jam nepavyks pakeisti politinių Amerikos grupių sutartų taisyklių, įteikė pareiškimą, kad jo vadovaujama organizacija svarstys klausimą, ar verta bendradarbiauti su Amerikos Lietuvių Taryba. Su kuo jis bendradarbiaus, netolima ateitis parodys.

Į Amerikos Lietuvių Tarybą paskirti šie asmenys:

Adv. Steponas Briedis perskaitė socialdemokratų atstovus: Dr. P. Grigaitis, Stasys Michelsonas, Jonas Matas, Jonas Talalas, Steponas Briedis, Juozas Skorubskas, Martynas Gudelis.

Stasys Gegužis perskaitė šiuos Sendaros atstovus: Jonas T. Zuris, Mikas Vaidyla, Stasys Gegužis, Elena Devenienė, Alfonsas F. Wells, Martynas Kasparaitis, Juozas Lekys.

Bartkus perskaitė tautininkų šiuos paskirtus atstovus: Vytautas Abraitis, Eugenijus Bartkus, Teodoras Blinstrubas, Dr. Steponas Biežis, Jonas Jukūnas, Kazys Karpis, Albinas Trečiokas.

Kleiva perskaitė katalikų federacijos šiuos atstovus: Antanas Rudis, prel. Ignas Albavičius, William Kvetkus, Jokubas Stukas, Elžbieta Paurazienė, A. Aleksis, Kazys Šidlauskas.

SLA paskyrė šiuos atstovus:

IS VISO PASAULIO

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos diktatorius Walter Ulbricht pasiuntė Jungtinių Tautų sekretoriui U Thant telegramą, kuriuo jis ragina JT priimti Rytų Vokietiją į Jungtines Tautas. Jos dalyvavimas padidintų JT autoritetą ir pagyvintų veiklą, sako Ulbrichtas.

MANILA. — Amerika perdavė Filipinams 9 modernius karo lėktuvus F-5, kurie gali skristi virš 1,000 mylių per valandą greičiu.

BERLYNAS. — Rytų Vokietijoje sumažėjo vedybų ir gimimų skaičius. Per pirmą šių metų pusmetį komunistų pusėje buvo 2,338 mažiau vedybų ir 8,285 mažiau gimimų.

TOKIJO. — Japonijos gyventojų ūgis ėmė po karo didėti. Tas pastebėtas mokyklose, kur 14 metų vaikai yra net 4 su puse colio didesni, negu to paties amžiaus vaikai buvo prieš 15 metų. Mokyklose vaikai jau ėmė nebe tūpti į savo suolus.

DAR ES SALLAM. — Tanzanijoje buvo rasti nauji klodai deimantų.

BONA. — Vakarų Vokietijoje buvo praversti gyventojų opinijos tyrimai. Į klausimą, kas yra geriausias Vokietijos draugas, 59% atsakė, kad — Amerika, o 8% galvoja, kad geriausias draugas — Prancūzija.

SIDNEJUS. — Australijoje daug kur trūksta vandens. Sidnėjaus gyventojai, kurių namuose vandens kranai laša, gali būti policijos nubaudžiami pinigine bausme.

MEKSIKA. — Prezidentas Diaz Ordaz pasakė kalbą gydytojų suvažiavime. Jis pareiškė, kad Meksika greitai laiku įsives socialinę mediciną. Jau yra ruošiamas įstatymo projektas. Jau šiuo metu apie 70% Meksikos gydytojų dirba valdžios ligoninėse.

TORONTO. — Kanados mokslininkai apskaičiavo, kad žmonių dauginantis dabartiniu tempu, pasaulio gyventojų skaičius kas 35 metai padvigubės.

Povilas P. Dargis, Berta Pivariūnienė, Eufrozina Mikužienė.

LRK susivienijimas paskyrė šiuos: prel. A. Bol. Dr. Vladas Šimaitis, Leonardas Šimutis.

Šviesos-Santaros vadovybė paskyrė šiuos: Valdas Adamkavičius, Raimondas Mieželis, Dr. Jonas Valaitis.

Am. Liet. R. K. Moterų Sąjunga: Sofija Diržienė, Emilija Vilimaitė, Genovaitė Kanabienė.

Lietuvių Vyčių vadovybė: Robert Boris, Marija Činikienė, M. Andrikytė.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybą paskirti:

Dr. P. Grigaitis, Jonas Talalas, Jonas T. Zuris, Mikas Vaidyla, Eugenijus Bartkus, Teodoras Blinstrubas, Antanas Rudis, Kazys Šidlauskas, Povilas Dargis, Vladas Šimaitis, Jonas Valaitis.

Jeigu universitetai neduoda "hytnikams" reikalingos šviesos, tai gyvenimo tikrovė tos šviesos jiems ikrės.

PRANCŪZIJA TOLIAU BOIKOTUOJA EUROPOS BENDROS RINKOS DARBUS

BRUSELS. — Vakar susirinko Europos Bendrosios Rinkos ministerių taryba. Prancūzija ir šį rinkos pasitarimą boikotuoja, savo atstovų neatstūntė. Nieko nepadeda nei pačioje Prancūzijoje kylantis gyventojų sluosniuose nepasitenkinimas. Prezidentas de Gaulle reikalauja pagrindiniai pakeisti rinkos organizaciją ir nenori, kad sąjungininkai jam diktuotų Prancūzijos politiką. Prieš keturis mėnesius pradėtas rinkos boikotas gali priversti kitus rinkos narius peržiūrėti ligišolines rinkos administraciją — vykdomosios komisijos teises ir pareigas.

Prancūzija pradėjo savo boikotą, kai kitos rinkos valstybės Italija, Vakarų Vokietija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas, nusileisdamos Prancūzijai žemės ūkio kainų suvienodinimo reikalą, užsispyrė, kad prancūzai nusileistų politinio apjungimo klausimais. Prancūzijos atstovai tačiau nesutiko. Jie galvoja, kad Europos politinis apjungimas atims Prancūzijai laisvas rankas ir uždės jai naują valdžią iš užsienio. Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Couve de Murville pareiškė, kad "prancūzų interesai neturi jokio kito gynėjo, kaip tik Prancūzijos vyriausybė".

Reikalauja reformų

Prancūzija jau seniai su nepasitenkinimu stebėjo Bendrosios Rinkos vykdomosios komisijos veiklą. Tos komisijos galios, sujungus anglies ir plieno organizaciją bei atominės energijos organizaciją su rinkos vadovybe, pradėjo didėti. Komisija pasidarė labai galinga ir jos prezidentas dr. Walter Hallstein tapo labai įtakingas. Jis pradėjo net priimti svetimų valstybių, kurios nepriklauso rinkai ambasadorius ir pats ėmė siųsti į tarptautinius suvažiavimus savo stebėtojus. Prancūzija laikėsi nuomonės, kad rinkos vadovybė negali būti ir nėra kokia vyriausybė ir neturėtų elgtis, kaip vyriausybė.

Nenori J. E. Valstybių

Prancūzija spiriasi Jungtinių Europos valstybių idėjai. Jai atrodo, kad Europos tautos turi visos apsiungti ekonominuose klausimuose, tačiau išlikti atskiromis suvereninėmis valstybėmis, vedančiomis savo atskiras politikas. Kiti rinkos nariai tikėjosi, kad Bendrosios Rinkos parlamentas, kuris susirenka Strasbūre, Prancūzijoje pamazų vis daugiau ir daugiau turės politinių teisių. Ilgainiui iš tokio rinkos parlamento galėtų išsivystyti bendra visai Europai vyriausybė. Kitos rinkos sąjungininkės norėjo tam parlamentui duoti teisę kontroliuoti rinkos pajamas. Bendrosios rinkos žemės ūkio produktų subsidijavimas turėjo eiti per parlamento rankas. Prancūzija šitai idėjai ir pasipriešino.

SS suvažiavimas

RENDSBURGAS. — Vakarų Vokietijoje sekmadienį įvyko didelis buvusių SS dalinių karių suvažiavimas, kuriame buvo prisiminti kare žuvę draugai ir pagerbti buvę SS vadai, jų tarpe generolas Sepp Dietrich. Suvažiavimą piktavo buvę nacių politiniai kaliniai, nešiodami plakatus su koncentracijos stovyklų vardais.

Vakarų Vokietijos vyriausybė negali uždrausti buvusių SS karių sąjungos veiklos, nes sąjunga yra įkurta šalpos reikalams — padėti sužeistiems kariais ir rūpintis našlėmis bei jų vaikais.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad jis, kaip ir visi amerikiečiai yra nusivylę, kad Gemini 6 misija nepasisekė.

◆ Karo aviacijos ekspertai pareiškė, kad Agenos raketa, kuri neišmetė satelito į reikiamą aukštį, niekada anksčiau nebuvo išbandyta su panašiu krovinium. Raketa pakilo 100 mylių virš Atlanto vandenyno ir ten susprogo.

◆ Nobelio taikos premija už 1965 metus buvo paskirta Jungtinių Tautų vaikų globos organizacijai — UNICEF.

◆ Prez. Johnsonas pareiškė, kad šiaurės Vietnam būtų galima sustabdyti bombardavimus, jei būtų nors kokių vilčių, kad komunistai siekia taikingo sprendimo.

ANKARA. — Turkijos prezidentas pavedė teisingumo partijai vadui Demirel sudaryti naują Turkijos vyriausybę.

VAKAR ERDVĖS BANDYMAS NEPAVYKO

Satelitas Agena nepakilo į reikiamą aukštį

CAPE KENNEDY. — Vakar Amerikos mokslininkams nepavyko numatytas erdvės bandymas. Buvo planuota iššauti į erdvės Lockheed Agena D satelitą, o vėliau pasiūti su dviem astronautais "Gemini 6" erdvėlaivį, kuris turėjo erdvėje susitikti ir net prisijungti prie Agenos satelito. Agena buvo iššauta, tačiau nenuskrido į reikiamą aukštį ir todėl astronautų kelionė buvo atidėta. Pradžioje buvo nutrukęs radio kontaktas su Agena satelitu ir mokslininkai negalėjo nustatyti, kur satelitas yra. Manoma, kad dabar turės praeiti apie 2 mėnesiai laiko, kol panašūs eksperimentas vėl bus pakartojamas.

Dvių erdvės kapsulių susitikimas erdvėje yra gan komplikotas ir sunkus bandymas. Jis yra ir gan pavojingas, nes astronautai turi patys priskirti prie satelito ir pasivyti jį visai toje pačioje orbitoje, tuo pačiu greičiu ir skristi ta pačia kryptimi, kaip satelitas. Bet koks smarkesnis stukteliėjimas gali būti labai pavojingas. Be to, žinoma, kad erdvėje skrendantis satelitas greičiu skrendantis statinę elektrą, kuri gali "trenkti" prisitartinantį erdvėlaivį.

Abiems laivams susijungus ir kartu skrendant gali įvykti, kad astronautai nebegalėtų atsikabininti nuo Agenos raketos ir tuo pačiu, jie nebegalėtų sugrįžti į žemę.

Cape Kennedy mokslininkai aiškina, kas atsitiko, kad Agena nenuskrido į reikiamą aukštį. Matomai kalta buvo raketa, kuri satelitą nešė. Pervėlavai užsidėgusi antroji stadija nebeturėjo pakankamai jėgos. Agena satelitas yra 26 pėdų ilgio ir penkių pėdų diametro, jos svoris 7,000 svarų. Manoma, kad ji nukris į Atlanto vandenyną.

OAS KARIUOMENĖ VĖL PATRULIUOJA DOMININKONŲ SOSTINĖS GATVĖSE

SANTO DOMINGO. — Dominikonų sostinėje OAS tarptautinė kariuomenė, prašoma laikinosios vyriausybės, įžygiavo į nesenai sukilėlių apleistą miesto dalį. Tankai ir kulkosvaidžių lizdai buvo išstatyti svarbesnių gatvių sankryžose. Kitose miesto dalyse patruliuoja brazilų generolo vadovaujamos tarpamerikietiškos kariuomenės daliniai. Praėjusią savaitę vėl iškilo nesusipratimai tarp laikinosios vyriausybės ir kariuomenės vadų. Šie tvirtina, kad prezidentas Garcia-Godoy pataikauja komunistams ir nesugebąs atsistoti iš buvusių sukilėlių ginklų.

Apsuptas fortas susilaukė paramos

SAIGONAS. — Pietų Vietnam vis dar vyksta kovos prie apsuptos Plei Me karinės bazės. Nors bazės įgula buvo padvigubinta iš 300 iki 600, tačiau komunistai vis dar ją apšaudė iš artilerijos pabūklų. Aviacija nuolat apšaudė Viet Congo pozicijas. Vienas amerikietis karininkas pranešė, kad Viet Congo artileristai yra pririnkti pačiais prie savo pabūklų, kad jų palikę nepabėgtų.

Plei Me forto gynybą nuostoliai nėra dideli, tačiau Viet Congo kareiviai numušė du amerikiečių lėktuvus, atskridusius pulti prieš poziciją. Be oro kelių atvežtų sustiprinimų į Plei Me fortą atvyko nemažas kariuomenės dalinys. Jam teko labai pamažu keliauti, nes Viet Congas kareivių vorą nuolat puldinėjo. Komunistai sunaikino kelis sunkvežimius ir artilerijos pabūklus. Kovose žuvo 253 Viet Congo kareiviai.

Didieji Amerikos bombonešiai apmėtė bombomis mišką vos 7 mylių nuo Saigono. Mieste pulkiai matėsi sprogstančių bombų pašvaistės ir girdėjosi sprogimai.

Stotis smerkia Godoy

Prezidentas Godoy nepatenkintas, kad kariuomenės vadai remia pusiau slapto radio stotį, kurios transliacijos kiršina gyventojus prieš komunistus ir prieš laikinąją vyriausybę. Kariuomenei užėmus anksčiau sukilėlių laikytą tvirtovę Ozamą, ginkluoti civiliai pradėjo pasirodyti tvirtovės apylinkėse. Vyriausybė bijo, kad sukilėliai vėl gali pabandyti atsistoti savo laikytą tvirtovę ir tuo pačiu vėl gali prasidėti kovos Santo Domingo gatvėse.

Sukarno ragina savo gyventojus nurimti

JAKARTA. — Indonezijos prezidentas Sukarno ragina savo gyventojus per radiją liautis keršyti vieni kitiems ir neigdyti rasizmo ir neskleisti šmeižtų. Sukarno pakartojo savo įsakymus ir provincijos gubernatorių suvažiavime. Jis nurodė, kad norint surasti politinį sprendimą reikia krašte ramesnės atmosferos.

Pekino radijas vėl paskelbė, kad Indonezijoje buvo pažeistas kinų diplomatų imunitetas. Indonezijos kariuomenė esą vedanti prieš Kiniją nukreiptą kiršinimo akciją. Kinija už naujus jos diplomatų teisių pažeidimus įteikusi Jakartos vyriausybei protestą.

Semerang mieste dvi dienas gyventojai degino kinų ir komunistų nuosavybes. Vienas kinietis prekybininkas minios buvo bereik užmuštas.

PROGRAMOJE:

Solistai: PRUDENCIJA BIČKIENĖ,
ALGIRDAS BRAZIS, akomp. muz.
ALEKSANDRAS KUČIONAS ir
Aktorė EGLE VILUTIENĖ.

VAISĖS, DOVANOS IR ŠOKIAI
GROJANT ORKESTRU.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS CHICAGOS KLUBO

DERLIAUS ŠVENTĖS KONCERTAS - BALIUS

1965 M. SPALIO MĖN. 30 DIENĄ 7 VAL. VAK. JAUNIMO CENTRE

BILIETAI GAUNAMI:

"MARGINIAI" 2511 W. 69 St., tel.
PR 8-4585, Pirm. M. KRAUCHUNIE-
NĖ, tel. CA 7-6582, E. KUČIONIE-
NĖ, tel. WA 5-7505, M. PETERAI-
TIENĖ, tel. LU 5-7933 ir koncerto
dienoje prie įėjimo.

Visi kviečiami ir laukiami.
AUKA: 5 DOL.

TVIRTA SVEIKATA—PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

Tinkama mityba ir mankšta yra svarbūs veiksniai
atsiekimui ir išlaikymui sveikatos. Mediciniška tiesa

Kūno sveikata yra neatskiriama grandis viso žmogaus sveikatos grandinėje. Gyvenimas gyvenimui nelygus. Mums visiems svarbu apturėti pajėgų gyvenimą. Žmogaus tinkama sveikata apima jo kūno, proto ir jausmų sveikatos tarpusavy santykiavimą. Gera sveikata yra pagrindas žmogaus tinkamumo. Tai ne vien nebuvimas ligištumo. Gerai sveikata apturėti dar reikalinga atsakančios jėgos, judrumo ir ištvermės kasdieninio gyvenimo sunkumams nugalėti, ir pakankamai atsarginių jėgų sukaupti kad pajėgtum paprastą įtampą pernešti.

Gerai sveikata apturėti ir išlaikyti reikalinga sekančiai penkeriopai veikti: 1. Tinkamai maitintis. 2. Reikiamai mankštintis. 3. Pakankamai pasisėti ir atsipalaiduoti. 4. Atsakančiai dirbti. 5. Atitinkamai tvarkyti dantis ir kaip reikiant visam žmogui gydytis.

Keičiasi laikai — keičiasi ir žmogaus darbai

Buvo laikai, kada raumenų jėga buvo svarbiausioji darbu jėga. Tada fizinė sveikata buvo natūrali kasdieninio gyvenimo išdava. Šio krašto technikos pažanga atjungė daugumą žmonių nuo fizinio darbo, o jis yra būtinas kūno sveikatos išlaikymui. Dabar jau ne tik dirbdamas, bet ir poilsiaudamas žmogus neretai daugiau sėdi, negu juda. Šiaurės Amerikoje ir Europoje jau ima atsirasti naujo tipo žmonės — tai sėdintieji žmonės — homo sedentarius. Sumažėjus raumenų darbui, mažiau reikia maisto, kad užlaikytum reikiamą svorį. Pristatant prie daugiau sėdinčių žmonių, 1964 metais buvo patvirtinta rekomenduojamas maisto kiekis žmogui parai. Kad nenutuktum geriau yra energiją išleisti padidintai mankštai, šalia ar vietoj sumažinto maisto kiekio dienoje.

Mankštos nauda sveikatai

Fizinis užsiėmimas stiprina fizinę ir protinę žmogaus sveikatą ir pagerina fiziologinius vyksnius — tada pakyla žmo-

gaus ištvermė, jėga ir budrumas. Kai daugiau iš sveikos širdies ir kraujagyslių reikalaujama pristatyt kraują į veiklias kūno vietas, tada širdis ir kraujagyslės stiprėja. Manštinimasis padidina plaučių pajėgumą įkvėpti daugiau oro ir sunaudoti procentinai daugiau ore esančių deguonių. Daugelio atliktų tyrimai nurodo, kad fizinės mankštos stoka yra vienas šiuolaikinės nesveikatos veiksnių.

Nesimankštinsi — greičiau nutuksi

Nutukimui yra daug priežasčių. Net kelios jos pas vieną žmogų gali būti. Tikra yra, kad daugeliui asmenų nepakankamas manštinimasis pastiprina nutukimą. Daugelis nutukusių nevalgo daugiau už tulus nenukėlusius, bet mažiau juda už juos.

Apskaičiuota pedometrų riebių žmonių ir jiems atitinkančių tą patį darbą dirbančių neriebiųjų judėjimas per dieną. Gauti štai kokie daviniai: riebus vyras per dieną sukaria 3.7 mylias, o neriebus 6 mylias. Moterys: riebios — 2 mylias, o neriebios — 4.9 mylias. Nelaimei, kai žmogus daugiau nutunka, jis ima mažiau judėti. Mat, tada jam esti nepatogu judėti dėl fizinio ir fiziologinio priežasčių.

Aukštas ir perankstyvas nutukusių žmonių mirtingumas nurodo, kad nutukimas prisideda prie žmogaus organizmo pergreito susinėjimo — degeneracijos. Minėtas riebių žmonių mirtingumas daugiausia kyla dėl šių trijų negyvybių: 1. dėl širdies kraujagyslių ligos; 2. dėl centrinės nervų sistemos kraujagyslių pakenkimo; 3. dėl cukrinės ligos.

Darbas yra palaima žmogui, o ne prakeikimas

Kai persunkiai žmonės dirbo ir per daug judėjo baudžiavų-vergijų laikais, ar kai jie vargiai gyveno — tai jie išsimankštinavo pakankamai, ar kartais net ir per daug. Tada tokie žmonės kentėjo dėl kitokio vargo — dėl persidirbimo.

Dabartinių žmonių dalis, pri-

Melba Hernandez, gavusi progą išvykti iš Kubos, pasiėmė iš ligoninės inkubatoriaus savo 16 dienų sūnelį Juan Hernandez ir su savo 5 metų dukrele atvyko į Key West, Fla. Ji tvirtina, kad Kuboje trūkstų maisto, gyventojai labai nepatenkinti.

siminę pereitų dienų vargą, stengiasi "ponus" nuduoti ir nieko nedirbti. Tokie ir savus vaikus darbo vengiančiais užaugina. Čia dar tuli dvasiškai savo nesveiką trigrašį prideda — jie skelbia darbą esant Dievo prakeikimu, o ne palaima. Taip ir susidaro tuliems žmonėms nuotaika, kad nedarbas — tai jiems palaima; tada jiems daugiau lieka laiko jų nebrandiems poelgiams realizuoti — kitą apkalbėti, pasimylėti, persivalgyti ir kitaip kaip save ir artimo sveikatą baigti. Mat, nedarbas jau čia ant žemės žmogui yra tikras pragaras. Kas neįprasto ir valky neįprastino darbu džaugtis — tas dar žmogumi netapo ir kitiems nelaimingą gyvenimą parūpino. Reikia žmogui pilnai subręsti, kad pajėgtum darbu džaugtis.

Jaunimui duokime darbo — jis bus sveikėsnis net ir pasenęs

Reikia taip subrandinti jaunuosius žmones savo pavyzdžiu, kad jie nusiteiktų fiziškai aktyvūs būtų ne tik suaugę, bet jaunuoliai. Taisiais per darbą sveikatis būtų. Suomijos pašilinių čempionai gyvena septyniais metais ilgiau negu vidutiniai gyvena kiti suomiai, jei jie čempionai viti savo gyvenimą tęsia manštinimu. Atliktas dar ir kitas stebėjimas ilgai gyvenančių žmonių. Susekta, kad 16 iš 18-ko virš 80 metų sulaukusiujų buvo visą laiką darbu užsiėmę. Priešingai — daugelis buvusių kolegijose atletų neužsiima sportu iš kolegijų išėję, todėl manoma, kad dėl minėto manštos nutraukimo buvę sportininkai nesulaukia ilgesnio amžiaus už vidutiniai besimanštinančiuosius. Todėl visi lietuviai pratinkimės gyventi lietuvišku būdu: dirbkime pamažu, bet nuolat ir laiku pakankamai pasilėkime. Į tolį gyvenimą vaikams įpratinkime.

Modernus gyvenimas reikalauja mažiau manštos

Kai moderniame gyvenime fizinis manštinimasis sumažėjo, emė dažnėti žmonių mirimai ir suluošėjimai nuo širdies ir kraujagyslių ligų. Nors dar tikras priežastinis santykis, vieno jau dabar daugelis atliktų tyrimų nurodo, kad fizinė neveikla prisideda prie kitų širdies kraujagyslių susirgimų priežasčių.

1958 metais buvo atlikti tyrimai su 355-iais buvusiais (1901—1930) futbolistais. Tie jų, kurie mirė nuo širdies kraujagyslių ligos, turėjo dvi sunkenybes: 1. šeimyninį ilgai palinksmą ir 2. buvo pridėję per daug svorio. Tie jų, kurie visą laiką vienojai ir vidutiniai manštinosi — mažiau sirgo širdies kraujagyslių liga. Nė vienas jų iš 88, kurie tęsė stiprią manštą nesirgo širdies ataka nuo 25 iki 50 metų laikotarpyje. Tuo tarpu jų futbolistų net 25 gavo širdies atakas tie, kurie buvo mažiau besimanštinę.

Mankšta mažina kraujyje riebalų kiekį

Buvo atlikti bandymai su vienos profesijos žmonėmis per šešis mėnesius. Jie buvo pamažu vis daugiau fiziškai manštinami. Jiems nepakito bendras jų riebalų kiekis kraujyje (cholesterolis bei fosfolipidai). Bet riebalų (trigliceridų) kraujyje žymiai sumažėjo už dviejų valandų po manštos ir tas toks sumažėjimas tęsdavosi dvejų dienų. Šitas riebalų sumažėjimas kraujyje po manštos su-

lus. O laiku esamų rimtų bet pataisomų prigimtų širdies bei kraujagyslių ligų neatpažinus, vaikas miršta dar trijų mėnesių amžiaus nesulaukęs. Tuo laiku dar nepasirodo rimti — kiekvieno gydytojo pastebimi ligos reiškiniai pas vaiką. Minėtai rimtai prigimta, bet operacijos pagalba pagydoma širdies liga bei kraujagyslių negydoma negaluoja vaikas gali sirgti visai kita liga, kaip minėtos širdies ligos pasekmė. Dažniausiai tokie prigimtos širdies ligos turi kūdikiai sunegaluoja plaučių uždegimu, jie gali būti jautrūs, turėti pilve skausmus — kolikus (colic) ar gauti pagreitinoto alsavimo priepuolius. Taip pat tokie kūdikiai gali nepriauti svorio, gali jiems viduriniai sutrikti — vis tai kūdikio ligos, kurios ir dėl kitų priežasčių gali atsirasti, o ne vien dėl prigimtos širdies ligos gautis. Dabar daugelis gydytojų negalvoja, kad tokių kūdikių vidurių sutrikimai gali turėti širdies negalavime priežastį — o visada reikia apie tai pagalvoti.

Naktinė epilepsija — dar neišaiškintas reiškinys

Klausimas: Kodėl mano vyras gauna nuomą vien tik miegodamas, o niekada prabudęs ta liga nesuserga?

Atsakymas: Net 25% visų nuomų turinčiųjų serga — turi traukulius vien tik naktimis. Tai visiems gydytojams žinomas dalykas. Šitokia nuomario (epilepsijos) forma bemiegant pasireiškia dvejopu laiku: 1. pirmomis valandomis vos tik užmigęs, 2. vienos ar dviejų va-

landų laikotarpyje prieš prapataisomų prigimtų atbudimą. Iki šiandien mediciniškais tyrimais atsiekta sekančių davinų: normalumai susekami elektroencefalogramoj (galvos smegenų veiklos elektrinis užrašymas) pas epileptikus dažniau pasireiškia ligoniui miegant, negu budint. Taip pat susekta (gyd. Gibbs daviniai), kad vietiniai electroencefalogramoj pakenkimai gali pasireikšti tik miegant — jų visai gali nebūt pas nemiegantį epileptiką. Susekta taip pat, kad minėtai tiriant sveikus labai giliai miegančius žmones galima gauti electroencefalogramoj pakitimus kartais gautus pas epileptikus (aukštą voltažo retas bangavimas).

Kai kurie gydytojai tyrinėjo miego gilumą. Jie susekė, kad giliausiai užmiegame per pirmas 1-2 vandas tuoj užmigęs ir artinantis atbudimo laikui. Todėl ir epileptiko susirgimas — traukulių pasireiškimas minėtais giliausio miego laikotarpiais gali risti su miego gilumu. Kai kurie tyrinėtojai mėgino minėtą naktimis nuomariu sergančiųjų gavimą priepuolių aiškinti cheminių kraujo pakitimais bemiegant: kraujo rūgštumo-sarminumo santykio balansu, vandenį kraujyje kiekio svyravimu bei kraujyje esamų mineralų kaita.

Miego esmė yra labai komplikuota. Kol kas medicina dar neturi tinkamo išaiškinimo, kodėl kai kuriems — net ketvirtadaliui — nuomariu sergantiems traukuliai pasireiškia naktimis.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KENOSHA, WIS.

A. A. Juozas Stanevičius

Kenoshoje spalio 2 d., neilgai sirgęs, mirė buvęs ilgametis šiaulių apygardos teismo teisėjas Juozas Stanevičius. Paskutinius keletą metų gyveno Kenoshos senelių namuose. Velionis Stanevičius buvo gimęs 1883 m. spalio 14 d. Lietuvoje, Tauragės apskr.

Baigęs šiaulių gimnaziją Stanevičius studijavo ir baigė teisų mokslus Petrapiilio universitete. Tarnavo carinės Rusijos teismo įstaigose. Po revoliucijos 1918 m. pabaigoje grįžo Lietuvon ir tuoj pat stojo jau N. Lietuvos teismų žinybon. 1919 m. pradžioje buvo paskirtas Skaudvilės apskr. teismo tardytoju. Panaikins Skaudvilės apskritį, Stanevičius buvo perkeltas tardytoju į Kelmę, o iš čia 1925 m. buvo paskirtas šiaulių apyg. teismo teisėju ir tose pareigose išbuvo iki pat I bolševikų okupacijos.

Velionis Stanevičius buvo viengungis, ramaus būdo, jokioms partijoms nepriklausė ir domėjosi tik savo kaip teisininko darbu. Jokių artimesnių giminų čia neturėjo. Palaidotas Kenoshos kapinėse spalio 5 dieną. Palaidojimo išlaidoms padengti suaukojo gėraširdžiai Kenoshos ir Racines lietuviai, nes jis pats jokio turto ar pinigų neturėjo ir buvo išlaikomas Kenoshos miesto.

Lai būna jam lengva šio krašto, kuriamė jis rado amžiną atilį, žemele.

Kaimynas V.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

Star-spangled way to help your baby's future

Suppose somebody had started off your future with a U. S. Savings Bond. And kept adding more Bonds as your birthdays added up.

You would have had a nice send-off when you set out to conquer the world!

It's still a great idea. And if you have any new boys or girls in the family you can put it into action now.

The cost is small. Only \$37.50 for each \$50 Bond—or less than 11¢ a day to buy one every birthday.

U. S. Savings Bonds will save more than money for your baby's future, too. They'll help Uncle Sam safeguard his future freedom.

Ask about buying Bonds where you work or bank. You don't have to wait for a birthday, either.

Quick facts about Series E Savings Bonds

- You get back \$4 for every \$3 at maturity (7½ years)
- You pay no state or local income tax and can defer the federal tax until the Bonds are cashed
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- You can get your money when you need it

Buy E Bonds for growth—H Bonds for current income

Keep freedom in your future with

U. S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Dept. thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JŪSŲ NAMŲ PUOŠNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI

Įrengiame tvoras, aluminijaus ar stalinės steel duris, langus, stogelius, turėklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir papuošimui. Naudojau tik geriausių medžiagų.

KOSTAS BUTKUS

LUdlow 5-6291
bet kuriuo laiku,

PRospect 8-2781
rytais ir vakarais.

EW - NAH (SU IR IKI) MANITOANA!

Indėnų Vasara

XVIII

Indėnų vasara šiame krašte yra vadinamos paskutinės besibaigiančios vasaros dienos, kada gamta prieš eidama įlo žiemos miego užsivelka ką beturėdama gražiausia ir atsiveikindama ypatingai švelniai ir melancholiškai nusišypso.

Lietuvoje tokios sutrumpintos vasaros kaip ir nėra, o jei yra, tai vadinama iš slavų skolinu neskoningu ir nuvertinančiu "bobų vasaros" (babje lėto) vardu, nors ta pati melancholija ir gyvenimo tuštybių apdūmimo nuotaika ir ten šiuo metu apimavo, ir tai Lietuvoje ypač pasireiškėdavo saulėtą rudens dieną iš padangių lėtai lėtai krintą "angelių plaukai" — voratinkliai, kurie lyg reto šilko dangtis nusišleido į pievas ir ražienas sudarydavo mistiško pasaulio vaizdą: būdavo kur ešes kur nejes, nuo savęs matai per laukus ir ražienas nuklotą šviesų, truputį paauksotą platų kelią tiesiai į saulę.

Bet ir ten ir čia, ir Lietuvoje ir Amerikoje, Saulės atsiveikimo dienos turi daug gilesnę idėją, ir ta tiksliausia yra išreiškia lietuvišku žodžiu Vėlinės, tai yra laikas, skirtas aplankyti žemę visiems, kas kada nors joje yra gyvenęs. Tada vaizdžiausiai nusako Šiaurės Amerikos — JAV ir Kanados baikaodžių sukurta, savo vaikams paveikti, pasaka apie Indėnų Vasarą — "Injun Summer".

Kiekvieną rudenį didžiuliuose J. A. V-bių ir Kanados laikraščiuose šiuo metu rasi pirmajame puslapyje nostalgiką rudens vaizdą su laukuose sustatytomis kornų (kukurūzų) gubomis, indėnų palapinėmis ir pypkė rūkančiu arišiu, jaunam berniukui bespasakojančiu pasaką apie Indėnų Vasarą, kur indėnai vadinami nebe indėnais, o "indėnais".

"Taip, sūnaiti, ta yra tikra indėnų vasara. Tu, spėju, nežinote nežinau, kas ta tokia indėnų vasara, o gal žinai? Vadinasi, tai yra laikas, kuomet savo namų pasilgę indėnai sugrįžta pažaisiti. Ar žinai, kad seniai, kai dar tavo prosenelis nebuvo gimęs, čia gyveno dideli būriai indėnų — tūkstančiai gal net milijonai! Tikri indėnai, ne tokie, kaip dabar iš kartono, kur vaikams žaislų krautuvėse pardavinėja. Jie buvo visur, net čia, kur tu dabar stovi. Bet neišsigask — nė vieno jų nebėra, nes jie nebegyvena. Jau daug metų, kai jų nebėra. Visi jie mirė ir dingo, štai dėlko jie nebegyvena.

Bet kiekvienais metais, apie šį laiką, jie visi grįžta, tikriaus pa-

sakius jų dvasios grįžta. Šiuo metu visur jų pilna. Juos galima matyti gerai įsižiūrėjus. Reikia tik labai gerai įsižiūrėti. Matai tą lengvą melsvą rūką toli laukuose? Tai tos indėnų dvasios šokinėdamas maršuoja saulėkaitoje. Štai dėlko visur tuo rūku aptraukta. Tai nuo tų sugrįžusių indėnų dvasių.

Matai laukų galuose jų palapines? Jos atrodo kaip kornų kupetos, bet jos yra indėnų palapės, kaip mane gyvą matai. Užduodi ore tą beveik malonų dūmų kvapą? Tai nuo jų laukų ir pykių kūrenimo. Žmonės sako, kad tai nuo lapų deginimo, bet ne! Tai nuo laukų, aplink kuriuos tie raudonodžiai šoka savo karo žygio šoki.

Matai aną mišką tulumoje ir čia pat krūmelį, kaip visų medžių lapai paraudę. Tai dar vienas raudonodžių ženklas. Vadinasi, kai tos indėnų dvasios ikvaliai prisišoka, jos išsitiesia ant lapų atsileiti. Aš net girdžiu, kaip jos šnibžda, šnabžda ir lapus aplinkui šiurena ir matau, kaip dvasių nuspardyti lapai tai čia, tai ten žemėn krinta. Štai jų tiek nuspardyta, gali saujomis semti, ir visi nudažyti. Ve, kokie raudoni, geltoni, rudi ir violetiniai! Tai į lapus besitrindamos indėnų dvasios savo žygio dažus nutrynė!

Bet tai truks vos kelio dienos. Greit visi tie indėnai vėl išmaršuos į savo laimingos mės, džioklės šalį... Saulėlydžio pusėje".

O "laimingos medžioklės" šalį išvartas indėnas apie tą patį dalyką visai kitaip dainuoja (iš Wallace Robb: Tecumtha, Daina apie nukritusį lapą)...

In vain to weep!
Though every fallen leaf
Of passionless November
Gather in the wind
And form a sea of tears!

Lone heart, now keep
This Indian Summer Grief;
Ah! fan my fire's ember,
Haunting flame to find
Where only ash appears.

Ah, Fallen Leaf!
Whither in November?
Ah, sweetness I remember —
Fair was life and kind;
Ah, leaves — like seas of tears!...

Veltui po laiko verkti!
Nors lapkričio šalnų
Visi pakastai lapai
Pakiltų vėjo sukuryj
Ir asarų vnanu pavirstų!...

Tyly, ramu šiandien vienišoje Manitonoje. Išvažinėjo svečiai vasarotojai, gamtos vaikai. Žmonės, giminės ir gentys lyg neišsėnkanti upė be palovos plaukia į Saulėlydžio šalį. Išplaukusiu

Vaidas į Tūkstantį Salų pro Tarptautinį JAV-Kanados tiltą Manitonos rytiniame gale.

vietai bėginti užima kiti. Realybė tuštumos nemėgsta.

Savo užgesusių ir išdraskytų ugniaivių — Vėlinių proga — aplankyti sugrįžusios Irokvoj tautų dvasios atleis mums. Lietuvių tautos atplaišoms, kuriuos Likimo upė iš tolomos Saulėtekio šalies pakeliui į Saulėlydžio šalį trumpam leido jų Didžiosios Dvasios Darže atsikvėpti.

Gera buvo Manitonoje,
Gražu buvo Manitonoje,
Miela buvo Manitonoje —
Lamawaisa! —

kur tiek buvai sutapatėjęs su

Iš Lietuvių Fondo šeimos

ŽMOGUS, KURIS IŠDALINO SAVO TURTUS KITIEMS

PRANAS GUDAS
Liet. Fondo Narys.

Maža pasaulyje yra žmonių, kurie savo artimą mylėtų daugiau kaip patys save, arba visuomeninius reikalus statytų aukščiau už savuosius asmeninius. Ir kai tokį žmogų sutinki keliaujantį Chicago gatvėmis tikrai nustebi, susimąstai ir bandai įžvelgti šio žmogaus asmeninio gyvenimo pasaulį, ieškodamas jame kažko nuostabaus.

Tokią retą asmenybę mes kai patik ir turime savo tarpe. Ir kas iš lietuvių nepažįsta "Žinių žinovo", keletą metų per Margočio radijo valandėlę kalbėjusio mums apie visokias pasaulio įvykių baisenybes. Jį ir dabar dažnai sutinkame skubantį su krepšeliu laikraščių ar knygų į prekyvietes, kad lietuviškas žodis kuo greičiausiai pasiektų skaitytoją. Jį matome visuose didesniuose kultūrinuose rengimuose ar pasitarimuose, besisielojantį lietuviško gyvenimo apraiškomis.

Jo neteko matyti garbės tribūnose ir jo paveikslais nesiopusio laikraščio puslapiui, o apie jo gerą, savus turtus dalijantį kitiems, širdį neteko niekur kronikose užtikti.

Tai tyli, per visą savo ilgą ir gražų gyvenimą palikusi daug gerų darbų, asmenybė.

Tad bent trumpa akimirka prabėgime šio tauraus lietuvi, didelio patrioto gerų darbų gyvenimo keliu.

Didžiaja Misterija, kad kiekvienam šimtmetėje medyje maiti Nayda Gowa (Deganavidos vizija — Gyvenimo Medis), nematytame paukštyje dieviškąjį Rahwayrosta (Perkūno Paukštį), netikėtoje staigmenoje — Orenda (Likima), vandens ir saulės spindulių žaidime — Sagonaska, kur kiekviename smėlio grudelyje galėjai matyti pasaulį, begalybę suimti vienos rankos saujoj ir amžinybę vieno valandoj!

Whewee-youuuuuu!
Ew-wew-eee-youuuuu!!
(Pabaiga)

J. Pr.

Pranas Gudas — senosios lietuvių kartos atstovas. Rūdžių viensėdis, nuo Ervilko, vaikas, turėdamas 21 metus, 1906 metais pasiekia Amerikos svajotąją žemę, tikėdamas čia surasti laimę ir užtikrinti savo gyvenimo gražesnę ateitį. Į šį kraštą jis atvyko jau gerokai išprūses. Liepojuje, drauge su buv. Lietuvos prezidentu Alėksandru Stulginskiu, lankė gimnaziją ir baigė 4 klases. Tai Amerikoje jam buvo daug lengviau. Gero brolio dėka, jaunąs Pranas įstoja į Valparaiso universitetą ir čia baigia bendrus mokslus bakalau-ro laipsniu. Tuo metu su Pranu Gudu šį universitetą lankė jau miręs bankininkas Brenza, uolus veikėjas dr. Biežis, kun. Vaičiūnas ir kiti, kuriuos jis su didele pagarba ir šiandien mini, kaip savo gerus kolegas. 1912 metais lanko Chicago universitetą, gilindamas mokslus, o 1913 metais mokytojaus Spring Valley.

Nuo pat savo jaunų dienų pamėgo lietuvišką žodį, jį skaitė pats, skleidė lietuvių tarpe ir savo plunksna parašė daug, įvairiais lietuviškąjį gyvenimą liečiančiais klausimais, straipsnių. Jis rašė paprastą, ano me-to lietuvių kartai suprantama kalba ir dabar dažnai jis savo eilėraščiais paakėja komunistų pasaulį ar straipsneliu atžymi vieną kitą lietuviškojo gyvenimo momentą. Savo laikraštiniuko — žurnalisto amatą Pranas Gudas labai brangino ir dabar juo džiaugiasi, galįs talkininkauti savoje spaudoje.

1917 m. Pranas sukūrė lietuvišką šeimą su nuoširdžia lietuvaite Uršule Gurklyte iš Su-bačiaus. Jie bendru šeiminiuo gyvenimo keliu ejo 45 metus, sulaukdami dviejų šaunių sūnų: Fabijono ir Gaudento ir dukrelės Augustos. Tai buvo Gudu šeimos pasididžiavimas, viltis ir džiaugsmas.

Pagrindiniam savo pragyvenimui Guda įsigijo 1927 m. Bridgeporte mažmenų krautuvėlę, iš kurios pajamų į aukštusius mokslus išleido savo vaikus. Sūnus Fabijonas dabar

yra profesorius Louisianos valstybiniam universitete, sūnus Gaudentas — telefonų stoties inžinierius, o dukrelė Augusta — bibliotekininkė.

1962 metais Gudu šeimą ir ramų šeimos židinį palietė skaudi nelaimė — mirė geroji motina ir žmona. Tačiau šeimos galva — Pranas, tur būt, paties Dievulio apdovanotas puikia sveikata ir ištverme, visus gyvenimo negerumus išgyveno ramiai, susivaldanciai.

Ir nuostabu, jis nei vienos dienos nepraleido nepadarydamas kam nors ko gero.

Jis pats mėgo mokytis ir labai vertino besimokančius. Dar jaunystės metais jo kolegos Pranas Galinis ir Pranas Šivickis buvo patekę į finansinius sunkumus ir nebegalėjo sieti universitetuose aukštųjų mokslų. Pranas Gudas, jau sukales keletą dolerių, atskubėjo jiems talkon ir parėmė juos materialiai ir įgalino savo pagalba tuos du jaunus gabius vyrus pasiekti daktaro laipsnio.

Per pastaruosius dvidešimt su viršum metų iš savo lėšų pirkto įvairiausių lietuvišką spaudą ir banderolėmis ją siuntinėjo tremtyje esantiems lietuviams. Tokių spaudos siuntinių kas savaitę išsiųsdavo iki 10, o ir dabar dar Vokietijon kas savaitę išsiunčia iki 7 spaudos siuntinių.

Negana to, per visą eilę metų nepamiršo savųjų tėvynėje ir vargan patekusiųjų tremtyje. Iš savo kuklių lėšų išsiuntė virš 150 maisto ir rūbų siuntinių vargstantiems padėti. O kiek tas kaštuoja, mes visi gerai žinome.

Mūsų iškilusis poetas Mykolas Vaitkus, prisimindamas šios taurios šeimos širdies gerumą, savo eilėraščių knygą "Alfa ir Omega" skiria jų atminimui, dedikacijoje pažymėdamas — "Mieliesiems savo Gerardiam GG. Pranui ir Uršulei Gudam, bent tiek jiems atsidėkodamas, tą kuklų savo kūrybos dalykėlį pavedu".

Mylėdamas besimokantį jaunimą, Pranas Gudas greitai atsiliepė į Vydūno fondo kvietimą. Jis į šį fondą jau virš 1,000 dolerių įmokojo, o šio fondo stipendijomis naudojasi besimokantis, gabus lietuvių jaunimas.

Pagaliam šiais metais mūsų tyliasis kultūrininkas Pranas Gudas užvertė savo gerų darbų, našios kūrybos ir lietuviškosios veiklos bei asmeninio gyvenimo aštuoniasdešimtąjį lapą.

Gražaus gyvenimo saulėlydyje jis nesugniūžo po gyvenimo našta, bet pradėdamas aštuoniasdešimt pirmuosius pasiryžo pačiam didžiausiam šiuo metu darbu — įnešti *Lietuvių Fondą* ir tuo įamžinti savo vardą gyvajame lietuvių tautos paminkle. Pirmuosius įnašus — 250 dol. — jau įmokėjo ir pasiryžo kas mėnesį atiduoti gaunamos pensijos čekį ir dar prie jo pridėti iki šimtinės. Argi begali būti gražesnis pavyzdys.

Juk tai našlės skatikas, bei duodamas tylią gera lietuvišką širdimi. Tenka pasidžiaugti ir drauge pasididžiuoti šio lietuvių patrioto pasiaukojimu ir meile lietuviškajai kultūrai.

O kai jo paklausiau: Ar ištesėsi savus pažadus, mielas Pranai?, jis trumpai atsakė: — Na, žinoma. Juk neturiu nei pinigų, nei namų, o pavalgyti juk social visko užtenka. Tai manieji skatikai tegul eina dideliems darbams, kad tik sveiki būtų, — linksmai atrėžė mūsų mielas Pranas, visą savo gyvenimą pašventęs lietuviškiems reikalams ir savo turtus nuoširdžiai pasidalinęs su visais, kurie tik buvo pagalbos reikalingi, ar kur šaukė lietuviškąjį reikalą.

Jo nuoširdžia talka džiaugėsi a.a. dr. Račkus, Pasaulio archyvo vedėjas Liulevičius, Br. Kvilyks, Vasario 16-toji gimnazija, Lietuvių Kolegija Romoje, Saleziečių kolegija, Šv. Antano gimnazija ir kit. Jis jiems yra davęs daug ir vertingos archyvinės medžiagos.

Baigiant šių palaidų minčių pluošteli, tenka palinkėti Pranui Gudui sveikliausių metų ir kad jo kelias eitume ir mes. O Lietuvių Fondui garbė turėti savoje šeimoje tokį narį.

Jurgis Janušaitis

HAYNEVILLE, Ala. — Alabamos teisme baltųjų juri komisija išteisino Ku Klux Klano narį Leroy Wilkins, kuris buvo kaltinamas nušovęs Detroito moteriškę Viola Liuzzo, kuri kartu su negrais dalyvavo žygyje į Montgomery.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trokai - Nuo naujų kraustymo įrankių)
(Naujų metų patvirtimas - Šių ir šiuo laikotarpiu patvirtinama)
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022% 69% Chicago 36, Ill. Tel. 766-1100 5-9209

Taupykite
MIDLAND SAVINGS
MES MOKAME
4 1/2 %
ANT VISŲ SĄSKAITŲ
Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.
Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalinės valdžios agentūroje
August Saldukas, Prezidentas
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

INVEST IN UNIVEST
UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HY 4-3070
PERNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI
CURRENT Dividend Rate
4 1/2 %
per annum
Effective April 1, 1960
Universal Investment Share Account
All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$15.00
pusių metų 8.00
tris mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusių metų 7.00
tris mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$16.00
pusių metų 8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Kovą už Lietuvos laisvę tęsime vieningai

Chicagon suvažiavę Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai, posėdžiavę spalio 23 ir 24 dienomis, nutarė ir toliau vieningai tęsti kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Amerikos lietuvių politinės organizacijos, prieš 25 metus sudariusios vieningą organą politinei išlaisvinimo kovai vesti, paskyrė naujus žmones į centralinį organą, papildė retėjančias gretas, kad galėtų tęsti sunkų ir nebaigtą darbą.

Imperialistinei sovietų armijai pavergus nepriklausomą Lietuvą, Amerikos lietuviai rado bendrą kalbą ir sudarė Amerikos Lietuvių Tarybą — Altą. Altas atliko visą eilę svarbių ir didelių darbų, bet Lietuva ir toliau tebėra rusų pavergta.

Laisvo pasaulio valstybėms pavyko sunaikinti galinčiausias karo jėgas pasaulyje, bet ir karą laimėjusios valstybės taikos dar nepasiekė. Tebėra pavergta ir Lietuva. Užtat ir Amerikos Lietuvių Tarybai reikia tęsti darbą, kol gimtinis mūsų kraštas bus išlaisvintas.

Įvairių politinių grupių atstovai, išklausę valdybos ir komisijų pranešimus, pasikeitė nuomonėmis įvairiais klausimais, ir nutarė toliau planuoti ir dirbti. Jie paskyrė naujus žmones į vadovybę su instrukcijomis tęsti organizuotą kovą.

Naujai sudarytos vadovybės sąstatas bus kitoks, bet darbai lieka tie patys. Esame tikri, kad platus Amerikos lietuvių sluoksniai ir toliau remis Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą Lietuvos laisvinimo darbą, kaip jį rėmė iki šio meto.

Neapykantos vaisiai

Amerikoje priskaitoma apie trisdešimt įvairių organizacijų, kurių svarbiausias tikslas yra neapykantos puoselėjimas, — rasinės, religinės, tautinės, politinės ir kitokios. Neapykantos įtakoję žmonės pasidaro tokie fanatikai, jog jie nebesiskaito su jokiais faktais bei teisingumu.

Geriausias tokių fanatikų pavyzdys yra Hayneville (Alabamos valstijoje) pereitą savaitę pasibaigęs teismas, kuris antri kartą nagrinėjo 22 metų amžiaus Ku Klux Klano nario, Collie L. Wilkinso, bylą. Wilkins buvo kaltinamas nušovimu Viola Gregg Liuzo, kuri buvo atvykusi į Alabamą vesti kovą už civilines teises. Prisaikdintieji sprendėjai (jury), po pusantros valandos bylos svarstymo, išnešė nuosprendį, kad Wilkins yra nekaltas. Susirinkusi minia išteisintąjį Wilkinsą pasitiko lyg kokį herojų.

Tas nuosprendis buvo išneštas, nežinint to, kad buvo liudytojas, kuris primygtinai tvirtino, jog jis matė, kaip Wilkins paleido šuvį į Liuzo. Šį kartą ir prokuroras stengėsi paveikti sprendėjus, pabrėždamas, jog išteisinimas

RAUDONAM NEGERAI, O BALTAM DAR PRASČIAU

Pietinėje Chicagos miesto dalyje gyvena vienas lietuvis, jau 74 metelius bevaras. Baisiai ramus žmogelis. Jokioms organizacijoms bei klubams nepriklauso ir nežada priklausyti. Į jokiais kalbas per daug nesileidžia. Į pasveikimą atsako ir kiutina savo keliais. Jokių laikraščių — nei lietuviškų, nei angliškų — neskaito. Turi 17 inčų televiziją, mažą radiją nusipirkęs ir jais pasitenkina. Jeigu kas paprašo aukų — neatsisako, duoda dolerį kitą, bet ir sąlyga pastato, kad jo pavardės niekur neskelbtų.

Sakosi ir pasirinktam laidotuvių direktoriui davęs įsakymą niekur apie jo mirtį neskelbtų. Truputį net keistoka, kad nuo 1908 m., t. y. nuo atvykimo Amerikon, vos tik viena laiška tėvams parašęs. Bet būdamas jaunesnis, dolerį porą tūkstančių jiems pasiuntęs. Lietuvoje turėjo 7 brolius ir vieną seserį. Nei kada tėvai mirė, nei koks brolių, sesers bei jų vaikų likimas — iki šiol jam nebuvo žinoma.

Gyvena gerai. Gauna tris pensijas — iš "social security", darbovietės ir iš kariuomenės. Mat, Pirmojo didžiojo karo metu Vokietijoje koją granata suskaldė.

Mašinėle rašytą raštą, tiesa, vargingai, bet paskaito. Bet ranka rašyto rašinio ar laiško negali perskaityti. O dar blogiau, jeigu pačiam reikia ką nors parašyti.

Kartą sutikęs paprašė pas jį porai minučių užbėgti ir gauti iš Lietuvos laiška perskaityti. Užėmiam. Kambarėlyje ir virtuvėje tvarka ir švara pavyzdžiausios. Viskas nublizgin-

ta. Valgi pats sau gamina, net dalyje gyvena vienas lietuvis, ir baltinius išsimazgoja. Bufetelyje porą bonkų degtinės, prieš 30 ar daugiau metų pirktų. Išgerias retkarčiais bonkų alaus. Nei rūkas, nei degtinės neragauja. Prieš daugelį metų buvo net ir vedęs, bet su žmona vos pusę metų gyveno. Pasisukęs kažkoks vokiečių Mileris ir jo žmoną išjojęs. Antrą kartą ir nebandęs vesti. Girdi, gerai ir be moteriškės, mažiau triubelio namuose.

O su dabartiniu iš Lietuvos gautu laišku tokia istorija: kažkokių būdu jo brolio Jono sūnus, išbuvęs 16 ar daugiau metų Sibire, sužinojęs jo — savo dėdės — adresą ir parašė labai gaudų "drukavotą" laiška. Tame laiške prašė jį sušelpiti. Rašo esąs visiškai paliejęs, 16 metų išbuvęs Sibiro kacetuose. Čingo (liga) išėdusi visus dantis ir sutraukusi kojas bei rankas. Gyvenęs šaltoje vienoje seserį. Nei kada tėvai mirė, nei koks brolių, sesers bei jų vaikų likimas — iki šiol jam nebuvo žinoma.

Senukas, perskaitęs laiška, baisiai susigraudinęs ir nutęjęs vieną lenkų administruojamą siuntinių persiuntimo bendrovę ir pasiuntęs siuntinį, kuris jam kainavęs \$207. Parašė jį laiška, prašydamas: parašyk akuratai, kas tu per velnias esi. Gal koks kanakradas (arkliavagis), banditas ar gangsteris? Gerų žmonių į turmą (kalėjimą) niekas nekiaša. Ir dar

Wilkinso gali sukelti didelę audrą ne tik Amerikoje, bet ir užsienyje.

Sprendėjai, kurie visi buvo baltadodžiai, o kai kurie jų ir fanatiški rasistai, į tai neatkreipė mažiausio dėmesio. Jų akys kiekvienas, kuris veda kovą už suteikimą civilinių teisių negrams, yra savo rūšies išdavikas.

Wilkinso byla nėra vienatinė, kuri parodo, kaip begėdiškai yra nesiskaitoma su teisingumu ir kaip pažeidžiami yra įstatymai. Per paskutinius kelis metus pietinėse valstijose įvyko visa eilė bylų (per 20 jų), kurios baigėsi — visos iki vienos — kaltinamųjų išteisinimu! Ir kiekvienu atveju kaltinimas buvo tas pat: žmogžudystė, atlikta ryšium su kova dėl pilietinių teisių! Visose tose bylose jury (prisaikdintieji sprendėjai) buvo baltadodžiai, ir, žinoma, didesniame ar mažesniame laipsnyje, rasistai. Daugiau to: išryškėjo, jog kai kuriose vietovėse policija stengėsi ne nusikaltėlius išaiškinti, bet darė viską, kad jie nebūtų susekti.

Toks teisingumo pažeidimas ir paniekimas kelia pasipiktinimą ir pasibaurėjimą. Tuo pačiu metu vis garsiau ir garsiau kalbama, kad fanatikų-rasistų savavaliavimas turi būti sulaukytas. Reikalaujama, kad tokios bylos, kaip Wilkinso, būtų nagrinėjamos federaliniuose teismuose.

Atskridus sovietų ministeriui Gromykai (vidury) į Kubą, aerodrome jį pasitiko salos diktatorius Castro ir Kubos užsienio ministeris Raul Roa.

paklauses, kur kiti broliai bei sesuo.

Broliavikis savo laiške labai jau dėkoja už siuntinį ir šitaip atsako į dėdės klausimą: "Mielas dėde, klausiu ar esu kanakradas (turbūt, arklių vagis?), banditas ar gangsteris. Ne, dėdyte, nesu toks ir nemanau tokiu būti. Neprisimenu, bet gal tik piemeniui būdamas iš svetimo sodo kokį obuolį nukniaukiau. Didensio nusizengimo ar nusikaltimo nesu padaręs. Daug daugiau žmonėms esu gero padaręs. Prie Lietuvos valdžios sėdėjęs Dimitravoje 9 mėnesius, nes saugumiečiai (toks buvo vienos rūšies policijos pavadinimas) buvo nutarę, kad aš esu per daug raudonas — komunistuojantis. Antrą kartą vėl buvau patupdytas švenčioneliuose, ir vėl man sakė, kad esu dar per raudonas. Atėjus Stalinui iš švenčionėlių tiesiog į Sibirą nutarabani. Stalino policija sakė, kad aš per daug baltas — fašistas bu-

vau. O aš Tau, brangus dėde, visai teisingai rašau, kad nebuvau nei arudonas, nei baltas. Buvau ir dabar esu tik eilinis lietuvis. Tavo brolio vaikas."

Toliau aprašo visos šeimos likimą: jo žmona apsivedusi su kitu ir gyvena Panevėžyje. Vaikų neturėjęs. Iš senuko 7 brolių, keturi mirė būdami vaikais. Sesuo ištekėjusi ir gyvenanti kažkur Lenkijoje, net jos adreso nežina. Kitas du brolius 1941 m. Stalinui įsakius išvežė į Sibirą. Abu broliai ir jų žmonos ten ir mirė. Jų vaikų likimas jam nežinomas. Be to, aprašė dar ir kitus savo vargus bei ligas. Senukui laiška beskaitant pradėjo didelės lyg perlas per skruostus ašaros riedėti. Iš susijaudinimo net penkį buvo beduodas už laiško perskaitymą. Atsisakius penkinės, sena degtinė pavaišino. Žadėjo Kalėdoms dar didesnę siuntinį pasiųsti.

Ir kokių tragedijų mūsų tautos vaikai neišgyveno! S. J.

Nešelpia savųjų — neaukos ir Balfui

Mielą Jurgį Janušaitį noriu pagirti už gražų rašinį Naujienose apie aukas Balfui ir siuntinius saviškiams. Tikra tiesa, kad JAV lietuviai išgyvena dabar rinkliavų infliaciją. Taip pat faktas, kad dosnesniam lietuviui dabar labai pavojinga išieiti į gatvę, ypač kur gyvena daugiau lietuvių, arba nueiti į kurį nors parengimą, susirinkimą: jei tave ten išrinks į valdybą, tiesiog stumtė įstums, tai tavo aukos bent keli kolektoriai paprašys, kiti bilietėlius įpirš, kiti per prievartą tau du bilietus įspraus, nesvarbu, kad tu turi dokumentus, jog esi viengungis. Šitoje situacijoje atsirado gyvas reikalas iškoti pasiteisinimą, jei nenori "už pečiaus" sėdėti.

Laisvam pasaulyje visada buvavo ir bus rinkliavos, jas per prievartą atlieka tik diktatūrinės vyriausybės. Mes prievartos negalim naudoti, tai rinkėjams be reikalo tik įkyrumas, atkaklumas, veržlumas, idealo dydis. Labai gaila, kad tokioje rinkliavų infliacijoj nukentčia daug lietuvių brangi tautos gyvata, gyvieji mūsų kankiniai, kovose dėl Lietuvos laisvės praradę ne tik visus savo išteklius, bet dažnai ir sveikatą.

Papildydamas p. J. Janušaitį norėčiau išskirti du, mano manymu, Naujienų skaitytojams įdomius reiškinius, kuriuos kasdien stebiu Balfio centre besitriusdamos.

Yra mūsų tarpe gana daug, ta kairė koja. Vaikščiodamas jis galingsnis — kalba: "Išnešė į koridorių. Skersvėjis, blogesnė priežiūra, o čia visi trys dar dažniau ateina. Plaučių uždegimas, žinia, labai greit. Po tokio sunkaus gimdymo..."

Suriko mažoji, sunkauso gimdymo diegelis. Mery Ann atsiminė, kad jau metas virti košyte. Šį kartą nepridegins. Likęs vienas su mažyte dėde susimąstė. Kad dar pavyktų išauginti. Juk jina viską paveldės. Net du. Su ilgais bufetais, arti bažnyčios. Net jam gaila. Kai ji, papenėjusi košyte, vėl atsėdės šale, kaip atspėjusi jo mintis, jina atsidūs milžiniška krūtine, kvapą sulaukdamą, kąsiais išleidama orą, ir pasakė: "Juk jai viską, šitai mažytelė. Negi nusinešim."

"Prieš Upytės bažnyčios Petrą neteks raudomuoti. Dabar jis uždėjo ranką ant jos šilto, putnios. Jina pro krūtines aukštumas pažvelgė į jo veidą ir arčiau prisikišusi išstendė: "Saudo karalius, graži karalienė irgi. Baisumas pasaulio, pasakyčiau... Po jūras taškosi..."

Ir taip jiedu, laimingi, tylūs, girdėdami bites tarp šakų ir kūdikio tylų kvėpavimą sėdėjo po liepomis, kietai atsirėmę į medinę suolo atramą. (Pabaiga)

Yra mūsų tarpe gana daug, ta kairė koja. Vaikščiodamas jis galingsnis — kalba: "Išnešė į koridorių. Skersvėjis, blogesnė priežiūra, o čia visi trys dar dažniau ateina. Plaučių uždegimas, žinia, labai greit. Po tokio sunkaus gimdymo..."

Suriko mažoji, sunkauso gimdymo diegelis. Mery Ann atsiminė, kad jau metas virti košyte. Šį kartą nepridegins. Likęs vienas su mažyte dėde susimąstė. Kad dar pavyktų išauginti. Juk jina viską paveldės. Net du. Su ilgais bufetais, arti bažnyčios. Net jam gaila. Kai ji, papenėjusi košyte, vėl atsėdės šale, kaip atspėjusi jo mintis, jina atsidūs milžiniška krūtine, kvapą sulaukdamą, kąsiais išleidama orą, ir pasakė: "Juk jai viską, šitai mažytelė. Negi nusinešim."

"Prieš Upytės bažnyčios Petrą neteks raudomuoti. Dabar jis uždėjo ranką ant jos šilto, putnios. Jina pro krūtines aukštumas pažvelgė į jo veidą ir arčiau prisikišusi išstendė: "Saudo karalius, graži karalienė irgi. Baisumas pasaulio, pasakyčiau... Po jūras taškosi..."

Ir taip jiedu, laimingi, tylūs, girdėdami bites tarp šakų ir kūdikio tylų kvėpavimą sėdėjo po liepomis, kietai atsirėmę į medinę suolo atramą. (Pabaiga)

LIUDAS DOVYDĖNAS

BĖGIMAS PASKUI SVAJONE

9

Džio užgula vežimėlio viršų ir ilgokai klausosi. "Tau taip regis. Tau tik sunkiai kvėpuoja, kasi, nemiega." Bet jis susigriebė netaip pasakęs. Jis dabar norėtų saviškę matyti kitokią. Matyti. Iki šiol jis jos nematė, o ji neblogo, taip rūpinasi mažyte ir čmė rūpintis ir juo, tarytum ji nori nauju gyvenimu dalytis.

"Rašiau. Žinai, siunčiu pinigų, o parašiau: "Gera! skaityk! Visų šventų litaniją".

"Kaip tai, Džio?"

Jis paaiškina. Ir abu susilaikydami nusijuokia, ir jį viens kitą ilgokai pažiūri, naujai, nebūtai.

Dabar jis norėtų kalbėti. "Kaip čia geriau parašius apie Emiliją? Perilgai nerasiau. Tu gi žinai, advokatas patarė neraišyti tėvams, kol su kompanija, dėl Antano, reikalai nebaigti. Matai, Redeckai į trečią tėvo laiška čmė ir atsiliepė."

"Koks jiems reikalas?" Ji prabyla, nes ir ji nori kalbėti.

"Gal pavydas. Advokatas, žinai, vakar pasakė, kad kompanija duoda keturis tūkstančius. Aš jau gatavas, bet jis nori

daugiau. Jo valia, juk jam pusė... kaip sutarta."

"Baisiai jau lupa".

"Advokatai ir skūrlupiai — viena tasia". Tai pasakęs Džio susimąsto. Gal ir jis kiek kaltas — perilgai iš ligininės koridoriaus Emilijos neatsiėmęs. Bet ir čia advokatas patarė laikyti ligininėje. Taip geriau, kur jina ant lovos gulėdama pasirašė visus popierius dėdei. Advokatas nūgi, geriau žino, jeigu sakė, kad jai grįžus iš ligininės ir gyvenant pas dėdę, jeigu, Dieve neduok, numirtų, tai reikalai susipalintų, beieškant atlyginimo už Antaną.

"Aš manau, kad Vajega ir jo sėbrai padarė ne gerai su Emiliute".

"Kaip tai, Mery?"

"Argi jiems reikėjo vaikščioti į ligininę..."

"Nors jina vis norėjo juos matyti, kai labai sirgo, bet ir aš taip manau".

Jiedu nutyla. Smailos bažnyčios bokšte suskamba varpai. Tur būt, mišparams. Varpų skambesys ir bičių ūžme Mery Ann įsižiūri į vyro ranką, kuri padėta ant kampos stalo, sausa, gyslota ilgapištė liguistai virpa. Ir ji, labai išlėto, kaip jos amžiuje netikėtai naują atradimą, uždeda ranką ant jo virpančios. Jis irgi labai išlėto suka galvą su visu liemeniu ir padilbomis pro viršų akinų žiūri į žmonos sučiuptas lūpas. Jos visada drėgnos, mėsingos lūpos

praviros, bet šiuo metu sučiuptos, lyg ji norėtų nuryti istrigų kaspį.

"Tu žinai, kartą, kai ji po gimdymo beveik be žodžio, beveik be kvapo gulėjo, tai aš jėjau. Tuoj po mažiuko kunigėlio, kuris man neatsakęs į klausimą, tik rankytes išmetė į šalis. Gal ji mane pažino. Ji ant anklodės baltą ranką pajudino ir — supratau, kai ji pakartojo: "Paalaiikkyk, manoo, šalančią rannn..." Kaip tu dabar manoo. Atisėsti nebuvo, tai aš priklaučiau ant kelių. Po kiek laiko, gal ji atkuto, ir patraukė savąją... Aš buvau visas prakaitas. Kai sesutė išėjo, ir aš rengiausi, tai ji išlameno: "Gyventi noooriuu".

Tai buvo šiuorų žmonai. Ji paleido vyro ranką. Jis neturi su kitomis belknu, belknap, nors ir su gimine.

"Ar teisybė, kad Austrijos karaliai kažin kas užvakar nušovė?"

Ir dėdė norėjo atitolti nuo sunkių atsiminimų ir jį, pasigardžiuodamas savu žinojimu, čmėsi apsaityti, kaip Sarajevu nušovė studentas Princip Austro Vengrijos sosto įpėdinį, ir kad iš to gali keli karaliai susikibti už plaukų. Tokiu būdu, jeigu ir būtų pagijusi, kaip ji sirgdama troško, vargą ar galėtų grįžti namo, kaip ji sirgdama vis troško. Nes dabar ir mariose taškosi visoki kariai ir ginklai.

"Aš tai vis manau, kad Vajega ir driškiai jai daug... pakenkė" ir ją dažnai per-

sekiojo sąžinės balsas, ir tam ji norėjo tvirtai vyro žodžio.

"Žinia. Taip kartais viskas susipina. Likimas, Dievo valia, pasakysiu. Veston, pirks automobilį, jai nuvežs ligininę naktį, tuojau išrūko pasivažinėti po visą Ameriką. Vajega tuoj atleido, nes arklus pardavė. Tai, mat, Vajega, laiko neturėdamas, susigrauzęs, be darbo, vis po ligininę..."

"Taigi, ką aš noriu ir sakyti".

"Kai jau jinai pasitaisė po gimdymo, Veston negalėdamas pasiekti, pašaukė mane".

"Kai Veston nepasiekė, tai — tave?..."

Mery Ann jos vyras ištyso ligi Veston, anglių kasyklų magnato, didybės.

"Taigi, kad mane, žinoma. Kas mokės? Už ligininę, atskirą vietą. Siūlė pasirašyti raštą. O ką aš žinau, kiek sirgs, gal kokia baisi operacija? Žinai, operacija, taigi... Kas mokės? Kaip gi taip — pasirašyti. Raštas, oho..."

"Taigi, mat... Koks Džio pramatantis. Ir Džio tai jaučia".

"Sakysim, Veston atvežė, tai atvežė, už tai geran kambarin paguldė. Bet kai pamatė Vajega, Mykolą, tą gaiduką besilankčiančią. Žinia. Driskiai".

"Žinia".

"Savaime taigi, aišku".

Nutilo varpai. Džio atsistojo. Jam tirps-

ta kairė koja. Vaikščiodamas jis galingsnis — kalba: "Išnešė į koridorių. Skersvėjis, blogesnė priežiūra, o čia visi trys dar dažniau ateina. Plaučių uždegimas, žinia, labai greit. Po tokio sunkaus gimdymo..."

Suriko mažoji, sunkauso gimdymo diegelis. Mery Ann atsiminė, kad jau metas virti košyte. Šį kartą nepridegins. Likęs vienas su mažyte dėde susimąstė. Kad dar pavyktų išauginti. Juk jina viską paveldės. Net du. Su ilgais bufetais, arti bažnyčios. Net jam gaila. Kai ji, papenėjusi košyte, vėl atsėdės šale, kaip atspėjusi jo mintis, jina atsidūs milžiniška krūtine, kvapą sulaukdamą, kąsiais išleidama orą, ir pasakė: "Juk jai viską, šitai mažytelė. Negi nusinešim."

"Prieš Upytės bažnyčios Petrą neteks raudomuoti. Dabar jis uždėjo ranką ant jos šilto, putnios. Jina pro krūtines aukštumas pažvelgė į jo veidą ir arčiau prisikišusi išstendė: "Saudo karalius, graži karalienė irgi. Baisumas pasaulio, pasakyčiau... Po jūras taškosi..."

Ir taip jiedu, laimingi, tylūs, girdėdami bites tarp šakų ir kūdikio tylų kvėpavimą sėdėjo po liepomis, kietai atsirėmę į medinę suolo atramą. (Pabaiga)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Telefonai: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3, vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadien., ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9.
antradien., penktadien. nuo 1-5, treč.
ir šeštadien. tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadien. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid.: telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9:12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 SO. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadien., Antradien.,
Ketvirtadien. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadien., ketvirtadien. 5-8 val. vak.,
antradien., penktadien. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadien. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmadien. ir ketvirtadien.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296

Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Seštadien. 10-12 val. ryto.

Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896

Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
abu ofisai uždaryti.

Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO VAL.: pirmadien., antradien., trečiad.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien.
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

STEPUI PAULASKIUI PRISIMINTI

Rugsėjo mėn. 29 d. Palan-
goje, sulaukęs 90 metų am-
žiaus, mirė ir spalio 1 dieną
Palangos R. katalikų kapinėse
buvo palaidotas Stepas Pau-
lauskis.

Nepaprastai sunki buvo ve-
lionies jaunystė. Piemenauda-
mas pas įvairius Darbėnų vals-
čiaus ūkininkus, rinko tuščias
papirosų dėžutes, nuo saldai-
nių popieriukus ir mokėsi ska-
lyti. Vienais metais patekęs
piemenauti pas ūkininką, ku-
rio giminaitis buvo kunigas,
gavo didžiausią dovaną — kny-
gutę lotyniškais raidėmis. Tai
buvo vadovėlis, kaip išmokyti
tarnauti mišioms. Už tą dova-
ną turėjo pasidaryti, kad išmo-
kės, prisistatys Darbėnų kle-
bonijon. Kiti bažnyčios klap-
čiukai daugiausia buvo moki-
niai, tad piemenį ir savo tarpą
labai nenoriai įsileido, bet ne-
trukus susidraugavo ir su pie-
meniu ir už jo uždarbį bažny-
čioje, atiduodavo jam atliku-
sias nuo mokslo knygas.

Po kelių metų pienuo jau
buvo gizeliu pas vieną kaimo
siuvėją. Netrukus jam darosi

Susipažinęs su Ieva Reini-
kaite, taip pat atvykusia čia iš
Darbėnų geresnio gyvenimo
ieškoti ir dirbančia odos fabri-
ke, susidraugauja ir netrukus
sukuria šeimą. Kilus 1905 metų
revoliucijai, nors jau buvo 1
sūnus, aktinčiai jį įsijungia ir
dingsta iš namų. Carui išiki-
mai armijai revoliuciją sutriuš-
kinus, atsiduria kalėjime. Vė-
liau su kitais politiniais kalin-
niais amnestuotas, bet įtrauk-
tas į nepatikimų asmenų kar-
toteką. Policijos yra nuolat
kviečiamas tardymams ir na-
muose vis daromos kratos.
Konduktoriumi nebetenka. Nu-
siperka mašiną ir siuva na-
muose. Labai aktinčiai įsitrau-
kia į Liepojaus lietuvių savi-
šalos draugiją ir yra nuolat
išrenkamas į valdybą. Be to,
dirba scenos mylėtojų kuope-
lėje.

Kilus I pasauliniam karui,
nors jau buvo 4 vaikai, tarp ki-
tų nepatikimų yra suimamas ir
išsiunčiamas į Sibirą. Pabėgęs iš
išėmimo vietos, persikelia per
Volgą ir viener kitur stabtelė-
damas užsidirbti duonai ir keli-
nei, 1917 metų pradžioje pasie-
kia Liepoją. Bet čia šeimos ne-
beranda, nes jį nuo bado besi-
gindama išvykus į Darbėnų
valsč. Lazdininkų kaimą. Iš
Liepojaus kitą dieną pėsčias pa-
siekia Lazdininkus. Apie 60 km.
kelio, taupydamas avalynę, pada-
rė pėsčias basomis kojom, tad ko-
jos buvo sutinę ir kruvinos. Šei-
mą suranda visą gyvą. Grįžta-
me į Liepoją. Tėtis vėl gauna
tramvajaus konduktoriaus dar-
bą, o laisvu laiku namuose siu-
va. Gyvename Liudviko gatvė
20 pas Dvarionus. Visi 4 vaikai
lankome Liepojaus lietuvių pa-
matinę mokyklą. Tėvelis ir vėl
visa širdimi įsitraukia į lietuvių
visuomeninį darbą.

1921 m. pavasarį Lietuvoje vy-
riausybė išėmė kelis Latvijos
piliečius, nusikaltusius Lietuvos
įstatymams. Latvijos valdžia
per 3 paras įsakė išsiklausti
visiems Lietuvos piliečiams.
Nors tas įsakymas vėliau ir bu-
vo atšauktas, bet baldai jau pa-
duoti ir iš Liepojaus, palei Balti-
jos jūrą, pasileidžiamie į Pa-
langą.

Čia tėvelis visa širdimi vėl įsi-
traukia į lietuvišką darbą. Įstei-
gia Palangoje šaulių būrį ir,
nors nėra tarnavęs kariuomenė-
je, eina būrio vado, valdybos pi-
mininko ir kitas pareigas. Kas-
met pastatomi po 2-3 scenos
veikaliukai. Kariūnas Stasys
Jurgėvičius ir kiti šiek tiek su-
teikia būrio šauliams karinio
mokslo ir paruošia vartojimui
iš karo užsilikusius šautuvus.

Palangoje pas Dr. Vainėkį
Liudą vasarodavo kalbininkas
Jonas Jablonskis. Komunistų
nužudytas Palangos vidurinės
mokyklos direktorius Matas
Untulis įtaisė mane jam palar-
nauti, mat, jis tuo metu jau bu-
vo pusiau paraližuotas ir judė-
davo tik ratukuose. Jablonskis
daugiausia mėgdavo būti Biru-
tės pusynė. Bet esant blogam
orui, aš jį parsiveždavau ir į na-
mus. Kartą su tėveliu besikal-
bant apie lietuvių pavardes,
Jablonskis pasiskindo, kad lietu-
viškiau būtų Paulauskis, o ne
Paulauskas. Nors dokumentuo-
se neištaisė, bet tėvelis nuo to

81 metų amžiaus kubietais Arturo Gordillo pasinaudojo pirmą progą,
kad galėtų pabėgti iš diktatoriaus Castro įvesto "komunistinio ro-
jaus". Kartu su kitais bėgliais, seneliui pavyko laimingai pasiekti
Key West, Fla. Jis mano, kad laikui bėgant galės grįžti į laisvą Kubą.

laiko iki pat mirties visada pa-
sirašinėdavo Paulauskis.

Klaipėdos sukilimo išvakarė-
se Palangos šauliai (Palanga
nuo Klaipėdos 25 km., o nuo
Klaipėdos krašto ribos 2 km.
200 metrų), tarp jų ir tėvelis,
išvyksta į pagalbą klaipėdi-
šiams lietuviams. Po poros sa-
vačių, įvykdę uždavinį, laimin-
gai grįžta, bet Palangos lenko-
manai — klebonas, grafas ir ki-
ti šnairomis žiūri į jį ir jis, kaip
siuvėjas, ima trukti darbo. Iš-
vyksta į Kauną. Čia liepojiškio
prof. Vinco Čepinskio reko-
menduotas, gauna autobusų
konduktoriaus darbą.

Visą laiką, iki raudonieji bu-
deliai okupoja Lietuvą, yra ak-
tingas šaulys - rikis. Lietuvoje
vyriausybės buvo apdovanotas
Klaipėdos ir Lietuvos nepriklaus-
omybės medaliais. Buvo libe-
ralus, bet jokiai politinei gru-
pei nepriklausė. Iki tautininkai
sutrypė demokratinę Lietuvos
valdžią, remdavo ir balsuodavo
už liaudininkus.

Palangoje, drauge su dukteri-
mi, turėjo pasistatęs namelius,
kuriose ir mirė. Budyne buvo
senoviška su giedotais kalnais
ir kitomis apeigomis. Palaudo-
tas su kunigu per bažnyčią, ly-
dint į kapus Palangos kultūros
namų 10 asmenų orkestrui. Pa-
guldė prie žmonos leivos Re-
nikaitės - Paulauskienės, kuri
mirė prieš 2 metus.

Tu mylėjai Baltijos jūrą ir
Lietuvos žemėlį, kuri Tave pri-
glaudė, o jūros bangos per am-
žius Tau oš simfoniją. Krito
caro sostas, prie ko ir Tu pris-
idėjai, durtuvų pagelba, neišlai-
kys ilgai Lietuvos raudonieji
ir jos okupantai.

Stepas Paulauskas

NEW YORK, N. Y.

Lietuviškų kaimo vestuvių
pabaigtuvės

"Lietuviškųjų kaimo vestu-
vių" pabaigtuvėse New Yorko
pasaulinėje parodoje, Better Liv-
ing Center, spalio 10 d. atsilankė
daugiau kaip 200 newyorkiečių
lietuvių, kurių tarpe buvo labai
daug lietuvačių, pasipuošusių
tautiniiais drabužiais. Iš Wash-
ingtono tai proga buvo atvykęs
p. Ona Kajeckienė su viešnių bū-
reliu. Ji, kaip "vestuvių" komi-
teto garbės pirmininkė, kaitai pa-
dėkojo New Yorko lietuvačiams
už trisus ir tokią meilę Lietu-
vai.

Po kelių dienų mūsiškiai "ves-
tuvininkai" buvo perkelti į Lie-
tuvos pasiuntinybę, ten, iš kur
su min. Juozo Kajecko didele
parama ir pritarimu jie buvo
atkeliaję.

Pabaigtuvėse buvo paskelbti 3
meninių paveikslų, skirtų "ves-
tuvininkams" paremti laimėto-
jai. Dail. Marijos Zukauskienės
"Trakų Pilis" teko — Ro-
bertui Novak, 4633 Murdock
Ave., Bronx, N. Y., Alexandros
Merker-Vitkauskaitės "Lietuvai-
tė pina kasas" teko Mitolai, 6
Covert Street, Brooklyn, N. Y.;
William Witkaus "Berzai" — te-
ko Eglei Vaičiūnais, 57 Hudson
Ave., Brooklyn, N. Y.

"Kaimo vestuvės" New York-
e pradėjo su didžiuliu pasiseki-

Cicero skautų Mindaugo
draugovė gražiai ir turtingai
įžengė į septynioliktuosius me-
tus.
S. Paulauskas

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Liet. Moterų Piliečių Lygos pir-
mas po atostogų susirinkimas įvyks
ketvirtadienį, spalio 28 dieną, Liet.
Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street,
7:30 val. vak. Norės prašomos gausiai
dalyvauti, nes yra keli svarbūs reika-
lai aptarti. Po susirinkimo bus vai-
šės. Kviečia

Marijona Zolpienė, pirm.

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos susirinkimas įvyks spa-
lio 27 d., trečiadienį, Hollywood Inn
svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak.
Nariai prašomi atsilankyti, nes yra
svarbių reikalų aptarti.

E. McNamee, nut. rašt.

LOVEIKIS

Telegrama i
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandose
graziąsias gėles ir vainikus, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis**Laidotuvių Direktorius**

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKAS & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREE Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gengsterių bosai kepa italų duoną

Policijai jau beveik pavyko išnurioti rezginį, kokių gengsterių per 30 metų laiką apgaubę pelningą itališkos duonos kepimo biznį Chicagoje.

Italų duonos kepimu Chicagoje verčiasi bent 40 kompanijų; dvi didžiausios per metus parduoda duonos už 3,000,000 dolerių; kitos likusios už \$2,000,000. Bendrai, itališkos duonos kepimo pramonė itališkas Chicagoje duoda per metus apie \$5,000,000.

Paaiškėjo, kad nuo 1930 metų beveik visos tos kepyklos buvo suglaudintos į gengsterio James DeGeorge vadovaujamą kepyklą, vad. Illinois Specialty Bakers association, kuri iš kepyklų kasmet surink-

Jacqueline Kennedy nusipirko šį namą ir aplinkui esantį 35 akrų ūkį New Jersey valstijoje, kad galėtų vasaros savaitgalius praleisti užmiestyje.

davo po \$100,000 jiems uždedamų mokesčių.

Staiga 1964 metais minėtoji sąjunga pradėjo netekti rinkų ir netrukus uždarė, kai tuo tarpu pasirodė, jog biznyje nepaprastai sparčiai iškyla Melrose Parko kepykla, vad. Yamo Bakery Co., kuri buvo nuo sąjungos nepriklausoma ir kuri, kaip dabar išaiškinta, patronizuoja De Georges senas bičiulis buvęs gengsterių "karalius" Accardo.

Kepėjams buvo įgrasinta tyli, "arba", bet paskutiniai metai gengsterių teroro galybė yra gerokai palaužta ir dėl to, kad kepyklai grasinimų nepabūgo, šiandien jau išaiškinti bent 7 stambūs rykliai itališkos duonos biznyje, tokie kaip pats Tony Accardo, Cerrone, Paul Ricca ir t.t. Net kirkelių savininkų sąjungos sekretorius Frank Aliota, kurs dar 1959 metais buvo priverstas iš savo vadovaujamos sąjungos alų lapų išbraukti keletą raumeninių "taikos ir tvarkos prižiūrėtojų", kažkaip beturįs reikalų su kepyklų sąjunga.

Trafiko tiktų baismės daugmilijoninis biznis

Trafiko teismo teisėjai svarsto klausimą, ar neverta įsteigti atskirą departamentą Trafiko Centre, kur bent 50 klerų ir 50 baltųjų dirbtų vien tik tvarkyti užvilktų ir iki šiol neišreikalautų baudų bylas. Dabar vidutiniškai po 660 pašaukimų į teismą išsiuntinama kasdien, o nuo 1962 metų esą užšvilkinę "milijonai" tokių bylų, kurių baismės kiekvienoje yra nuo \$3 iki \$5 ir \$10 ir po \$3 papildomos baudos už laiku nesumokėjimą.

Ar naujas departamentas su 100 tarnautojų beturės ką veikti, kai užvilktos baismės bus iškollektuotos, priklausys nuo tolimesnių aplinkybių.

Pakelė taksi važmą

Chicago miesto taryba 37 balsais prieš 5 žymiai padidino taksi važmos kainas, vidutiniškai nuo 10 iki 11 nuošimčių daugiau negu iki šiol. Pavyzdžiui už 2.87 mylios pravažimą ligšiol buvo \$1.32, nuo šiol bus \$1.47 arba 11.3% daugiau.

Dabar už pirmuosius 40 centų bus vežama penktoji mylios dalis, kai iki šiol buvo viena

ketvirtoji. Už kiekvienus papildomus 10 centų dabar bus vežama po trečdali mylios; iki šiol buvo du penktadaliai mylios.

Nepakeista lieka 20 centų už kiekvieną ekstrą pasazierių ir 10 centų už kiekvienas dvi minutes laukimo.

TRUMPAI

— *Noros M. Gugienės banketas* praėjo labai gražiai ir sėkmingai. Buvo daug turiningų kalbų, nuoširdžių sveikinimų ir graži programa. Plačiau apie šį suaktyvinį banketą parašysime šiomis dienomis.

— *Margučio koncertas*, įvykęs pereiną sekmdienį Maria ankštesnės mokyklos auditorijoje, buvo itin sėkmingas. Platusis aprašymas bus išspausdintas poryt.

— *Inž. Bronius Nainys*, LB Čikagos Apygardos valdybos pirmininkas, ir *Dr. Steponas Biežis*, Trečiosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komiteto pirmininkas, su Čikagos International Amphitheatre direktorium pasirašė patalpų nuomos sutartį. Susitarta, kad patalpos bus vėsinaimos ne tik pačios Šventės, bet ir generalinės repetitijos metu. Sutarties sąlygos tokios pat, kaip ir praėjusios Šventės, priedas — nemokamas patalpų vėsinimas repetitijos metu.

— *Juozas Kregždys*, sktn. *Palčiauskos* ir inž. *Bronius Nainys* ateinantį penktadienį, spalio mėn. 29 d., dalyvaus Margučio Bendruomenės valandėlės programoje. Jos metu akademikų skautų ruošiamame simpoziume bus diskutuojama tema: akademiko skauto padėties Skautų Sąjungoje ir Lietuvių Bendruomenėje.

— *M. Rašimienė*, Lemont'o "Maironio" lituanistinės mokyklos mokytoja, išrinkta lituanistinių mokyklų moksleivių dailiojo žodžio varžybų komisijos pirmininke. Komisiją sudaro: M. Rašimienė; J. Plačins, Dariaus - Girėno lituanistinės mokyklos mokytojas; Zita Visockienė; CALM ir Marquette Park'o lituanistinių mokyklų mokytoja ir Cicero ALM atstovas.

— *LB Čikagos Apygardos Švietimo komisijos* ir *LB Čikagos Apygardos valdybos* ruošiamos lituanistinių mokyklų dailiojo žodžio varžybos įvyks 1966 metų kovą mėn. 27 dieną Chicagoje, Jaunimo Centro patalpose. Visos LB Čikagos Apygardos žinioje veikiančios lituanistinės mokyklos kviečiamos varžybose dalyvauti.

— *Sofija Jonynienė*, *Ceslovas Grincevičius* ir *Juozas Masilionis* sudaro komisiją, kuri ištirs galimybes ir paruoš planus moksleivių diktantų ir atpasakojimų kontestui. Čikagos Apygardos švietimo komisija šį kontestą numato suruošti sausio mėn. pabaigoje.

— *Kazys Būga*, Bridgeporto LB Apylinkės valdybos pirmininkas, su savo Apylinkės valdyba sutiko atlikti choristų pamaitinimo komisijos funkcijas generalinės repetitijos metu

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

IMMEDIATE OPENINGS FOR: Operators

WARNER SWASEY TURRET LATHE
BULLARD VERTICAL TURRET LATHE
TRACERS LATHE-SHAFT GRINDER
BORING BARS-RAIL MILLS

Must have 2 or more years experience, be able to do own Set ups, and have own hand tools. Basic pay \$3.17 per hour with 20c second shift differential and a 34c third shift differential.

Excellent benefits. Apply or send resume to:

Robert Sauter

AMERICAN HOIST and DERRICK CO.

63 South Robert St. — St. Paul, Minn.

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

ATTENTION! YOUNG WOMEN

No experience necessary for pulling, connecting, and mounting of transformer coils.

Piecework. Paid vacations. Incentive bonus pay, free coffee and 2 rest periods.

ACME COIL & TRANSFORMER

1400 W. WRIGHTWOOD
3rd floor
CHICAGO 14, ILL.

SEWING MACHINE OPERATORS
Immediate openings. Experienced on canvas & plastics. Steady job. Apply
BEARSE MFG. CO.
3815 W. CORTLAND

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS NAMŲ VALYMOI
Kas antrą savaitę.
Geras susisiekimas. Būna. Apylinkė Tonby & Caldwell.
Tel. 763-8206
po 5 valandos vak.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

PATAISYMAI
Patyrę vyrų ir berniukų rūbų taisytojai. Dail ar pilną laiką. 5 dienas savaitę. Pastovus darbas. Tvirtas asmeniškas.
ROBERT JALL CLOTHES
5725 LA GRANGE RD.
LA GRANGE, ILL.

Trečiosios Dainų Šventės išvakarėse. Jis taip pat praneša, kad šiais metais Bridgeporte puikiai vyksta Bendruomenės lėšų telkimo vakus. Jau surinkta apie 400 dolerių.

— *Baltrušaičiai* iš Vaitiškių km., Būblelių valsč., šakių apskr., kurie paskutiniu laiku gyveno Kaune, neseniai atvyko į JAV ir apsigyveno Bridgeporte, 3336 So. Parnell Ave. Juodu atvyko pas savo sūnų.

— *Marquette Parko Balso 5 skyriaus valdyba* praneša, kad vajuas metu asmens ar įstaigos, paaukoję nemažiau kaip \$25, gaus specialų atžymėjimą, kuris bus galimas viešai pasikabinti įstaigoje arba savo namuose, kaip Balso padėkos ženklas už paskirtą auką šalpos reikalui.

— *Vasario 16 gimnazijos statybos namų užbaigimo komitetas* pakartoja, kad asmens, įstaigos, draugijos, kurios yra gavę prašymus paskirti savo auką Vasario 16 gimnazijos statybai užbaigti — sudarytoms skoloms išmokėti, dar gali pasiųsti savo auką iki lapkričio 20 d. į Cicero lietuvių banką, į einamąją sąskaitą, kaip laiške yra pažymėta, nes tuo laiku Jaunimo Centre bus vajuas užbaigimas ir dovanų paskirstymas, su menine programa, šokių vakaru ir t.t.

— *Marquette Parko Balso 5 skyriaus vaju* vykdė 12 sešiūnų: Jz. Mackevičius, A. Elsbargas, K. Rožanskas, V. Diminskis, J. Vinciušas, J. Vikšraitis, Eugenija Trečiokienė, Vl. Konstantinavičius, K. Ce-

REIKALINGAS MAŠINISTAS

Dieselio ir lokomotyvo darbai.
Chicago North Western Railway

Building M—6

400 N. PULASKI
CHICAGO, ILL.

Phone DE 2-2121 Ext. 6166

An equal opportunity employer.

LEMPŲ IŠBAIGĖJAI IR DAŽŲ PURSKĖJAI

Turi būti patyrę.
Pastovus darbas.
831 W. WASHINGTON

DRILL PRESS OPERATORS
LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS

Permanent Jobs
Expanding Company
Hospitalization - Medical
and Life Insurance
Interesting & Varied Work

Interviewing Daily
8:00 A. M. to 5:15 P. M.

SOILTEST, INC.

2205 Lee St. — Evanston, Ill.

FIBERGLASS and GENERAL FACTORY

—learn a trade; full time.
Benefits; experienced or will train.
463 - 0202

GUNSMITH

Must be experienced in repair of small arms and shotguns.
Excellent salary.
5 days, 40 hours a week.
Excellent employee benefits.
Apply employment office
10th Floor

Monday — Saturday
9:00 A. M. to 5:00 P. M.

MARSHALL FIELD & COMPANY

111 No. STATE ST.

paitis, P. Stakė, A. Kareiva ir K. Repšys. Rinkliava tvarko — A. Gintneris ir J. Vepštas. Vajui tarkininkauja daugiau kaip šimtas aukų rinkėjų: moterų, vyrų ir jaunimo. Dar vis trūksta apie 20 aukų rinkėjų.

— *Dailininko Antano Petrikonio* apžvalginę darbų parodą "69" Meno Galerijoje šeštadienį, spalio 23 dieną nuo 7 val. iki 10 val. vak. aplankė daugiau kaip 200 dailės meno mėgėjų, per tas 3 valandas iš 60 dail. A. Petrikonio darbų buvo parduota 15. Dr. L. Kriaučiūnas dar parodos neatidarius, pirmasis įsigijo vieną iš didesniųjų dail. A. Petrikonio darbų — "Žiema Lietuvoje".

Parodą atidarė Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirmininkas dail. Vl. Vaitekūnas, gražiai ir teisingai pristatydamas dailininką A. Petrikonį, pirmąjį lietuvių, ilgus metus studijavusį dailės meno mokslus Anglijoje. Prof. Adomas Varnas savo kalboje daugiau kalbėjo apie "69" Meno Galeriją ir jos įnašą į lietuviškos Čikagos kultūrinį gyvenimą. Dail. A. Petrikonis trumpame žodyje padėkojo savo gerbėjams už tokį šiltą jo priėmimą. Sekmdienį po Didžiojo Margu-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GERAS 6 KAMB. MORAS, naujas gazo šild. 2 auto garažas, 37 pėdų lotas, arti 55 ir Kedzie. \$17,900.
13 APARTAMENTŲ MORAS, virš \$15,000 nuomos metams Marquette Parke. Apie \$30,000 įmokėti.

NAUJAS 6 KAMB. MORAS arti mūsų už Western, 30 pėdų lotas. Tik \$17,900.

DAILYDEI - STALIUI proga išsigyti geroj vietoj 5 butų 2 medinius namus su garažu. Įmokėjęs apie \$2,900 gaus kasmet \$2,500 nuomos. Banks davė \$6,000 paskolą. Visa kaina \$8,900.

2 BUTŲ MORAS, 2x4, naujas gazo šild., prie Midland banko. \$23,000.
8 KAMB. MURINIS BUNGALOW, centr. šild., 2 auto garažas, gera vieta. \$17,500.

PRIE NABISCO 5 kamb., 10 metų mūras su garažu, sausas rūsys. \$21,000.

1½ AUKSTO MORAS, 5 ir 3 kamb., geras pirkinyis prie pat parko, nebe-laukite. \$22,800.

2 BUTŲ MORAS, 2x7, abu gražūs butai, Gage Parke. \$29,000, laukiam pirmo pasiūlymo.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

K. VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ISPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI.

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIUSOSE PRIEMESČIUOSE. MGSU ISTAIGOJE JDS GALITE IŠSIRINKTI JUMS PATINKAMĄ NUOSAVYBE IŠ KATALOGO. VIENINTELIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOME PRIE M. L. S.

ŠATAS REALTY

4936 West 15th STREET
Office: OL 6-2233
CICERO, ILLINOIS 60650
Residence: OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS

• APDRAUSTA • NOTARIJATAS •

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veiklia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PROspect 8-5454

3½ KAMB. COTTAGE, apyl. Archer-Oak Park, gazo šild., cementiniai pamatai, mokesčių tik \$45, švarus namas. \$8,900.
SVOBODA, 2134 So. 61st Ct. Cicero
BI 2-2162 — LA 1-7038

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

EMPLOYED MEN

PART TIME

\$ IMMEDIATE INCOME \$
Can earn \$300 and up monthly.
Permanent. 6—10 Hrs. Wkly.
Days or eves. No selling.
Car necessary. \$80 intial cash investment required.
Phone 274-0410

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI
MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR
SALES

"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer — VI 7-1515

čio Koncerto "69" Meno Galerija buvo perpildyta gausiais lankytojais. Paroda tęsis iki lapkričio 14 dienos imtinai.

♦ Ponių ir panelių dėmesiai!

Stasio Orento kailių prekyba Chicagoje, 2612 W. 69th St., spalio 30 dieną, 7 val. vakaro demonstruos daugiau kaip 50 paskutinių mados kailių, 12-ai pirmųjų atėjusių į šią parodą bus įteiktos dovanos, burtų keliu 1 poniai ir panelės bus atiduotas sa-baly boa. Paroda bus tose pačiose patalpose, kur vyksta dail. A. Petrikonio darbų paroda. (Sk).

ŠIMAITIS REALTY

2737 West 43rd Street
CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI

IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminalai. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apstatikavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.

Ofiso tel. 277-1442

JUOZAS ŽEMAITIS — OL 6-0412

ir

VICTOR SKADE — ST 8-9272

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "truckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

"NAUJIEŠOS" KIEKVIEŠO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR PATAISYS

DAR LIKO 48 BUICKAI

DIDŽIAUSIAS BARGENAS!

Šis 4 durų sedanas Buick Special kainuoja tik tai \$2368.00. PILNA KAINA!

Turi radiją, šildytuvą, automatišką vairuojamą jėgą.

Mildoje yra įvairių ir kitų mašinų. Dan Kuraitis asmeniškai parodys Jums tinkamiausią automobilį ir padarys visas galimas nuolaidas. Kreipkitės tuojau į

MILDA BUICK

907 WEST 35th St.

Tel. LA 3-2022